

HISTORISCHE KRING EEMNES

Jaarverslag 2023 (versie 16jan24)

Algemeen

Na jaren, die getekend waren vanwege het Coronavirus waren 2022 en 2023 gelukkig weer genormaliseerd en konden onze activiteiten in 2023 als vanouds weer gewoon doorgaan.

Onze Algemene Ledenvergadering dit jaar was op 17 april 2023.

Het bestuur is na deze vergadering het jaar verder gegaan in onderstaande samenstelling.

Drie bestuursleden waren dit jaar (statutair) aftredend. Dat waren mevr. M.M. (Marga) Hilhorst-Loerakker, en de heren D.E.C. (Dick) Scherpenzeel en B. (Bram) Roodhart.

Er waren geen tegenkandidaten en zij werden opnieuw gekozen. Daarmee zag het bestuur er als volgt uit:

Voorzitter: Mw. M.M. (Marga) Hilhorst-Loerakker)

Vicevoorzitter: H.A. (Henk) van Hees

Secretaris: J.A. (Jan) de Bruijn

Penningmeester Mw. E.C.M. (Betsy) Seure-Van 't Klooster

Bestuursleden: B. (Bram) Roodhart, D.E.C. (Dick) Scherpenzeel en W. (Wiebe) van IJken.

Dit jaar heeft het bestuur 8 keer vergaderd; 6 maal regulier en 2 maal over de toekomst van de HKE.

Leden en vrijwilligers

Leden:

Het ledenaantal is in 2023 gedaald met 1 van 729 naar 728 per 31 december. Daarvan zijn er 3 die een contributievrij abonnement hebben (met name de ereleden).

Vrijwilligers:

Aantal per 31-12-2023 is verminderd van 86 naar 84 vrijwilligers

Onze vrijwilligers zijn multifunctioneel inzet voor onder meer: het rondbrengen van de boekjes, fungeren als gastvrouw- of heer, deelnemen in werkgroepen en klokkenluidersgilde, beheer, schoonmaken en klusjes in/bij de Oudheidkamer en andere hand- en spandiensten.

Publieks- en ledenactiviteiten

Gelukkig waren er vanwege Corona geen beperkende maatregelen meer en genoemd kunnen worden: personen).

-17 april: Algemene Ledenvergadering, met aansluitend een presentatie/film door Sebastiaan Hols en Henk van Hees over de boerderij van de familie Elders Wakkerendijk 176 (ca.100/125 personen aanwezig!)

-27 april: Koningsdag met beklimmen NH Kerk (756 personen), Oudheidkamer (75 personen) en kraam op de markt met prijsvraag over lengte fietsroute langs de grenzen van Eemnes (22,7 km), boeken e.d. (opbrengst ca. € 75).

-13 mei: Opening tentoonstelling 'Grote Gezinnen' in Oudheidkamer door wethouder Th. Reijn (25 personen)

-13 mei: Open Gemalendag, nabij de sluis (ca. 50 personen).

- 9 juni: Medewerkers avond met vertoning van oude films (ca. 18 personen).

-10 september: Open Monumentendag met optreden van de klokkenluiders en openstelling van RK Kerk (38 personen), NH Kerk (46 personen), Gemaal (117 personen) en Oudheidkamer (28 personen).

-9 november: Presentatie JanKees Goud over klederdracht en hoofdkappen in het Huis van Eemnes (40 personen).

Deelname aan activiteiten en bezoek Oudheidkamer

De Oudheidkamer was het hele jaar weer op de zaterdagmiddagen tussen 14.00-16.00 uur opengesteld voor het bezichtigen van de tentoonstelling en voor het stellen van vragen over onze historie.

Bezoek was mede mogelijk door de inzet van vele gastvrouwen en gastheren (uit een groep van ca. 25 personen) die door Betsy Seure waren aangezocht en ingedeeld.

Naast de dit jaar gehouden bijeenkomsten van de werkgroepen, kwamen daar volgens telling 290 bezoekers (145 in 2020, 50 in 2021 en 250 in 2022).

Buiten de Oudheidkamer had HKE, al of niet in samenwerking met anderen, ook nog talloze contacten.

Elke zaterdag waren in de Oudheidkamer vast aanwezig Henk van Hees, Wiebe van IJken en Harry van der Voort om bezoekers met vaak genealogische, maar ook andere vragen, te helpen. Ook andere in onderzoek actieve leden komen hier regelmatig voor overleg of hun werkzaamheden te doen, waardoor het een soort Historisch Café is.

De woensdagochtend van 9.30 tot 11.30 uur is de vaste werkdag in de Oudheidkamer voor de werkgroepen Voorwerpen/Schenkingen, Documentatie en Foto's Algemeen. Zij administreren en ordenen dan de (ontvangen/aanwezige) documenten, voorwerpen en foto's. Deze werkgroep is ca. 25 maal met doorgaans 3 á 4 personen bijeen geweest. Daarnaast heeft de Werkgroep Genealogie 7 werkbijeenkomsten gehad.

Samenwerking met andere organisaties

Naast de vaste activiteiten waren er activiteiten in samenwerking met andere organisaties:

- De Ronde publiceerde 12 historische bijdragen in de rubriek 'De Historische Kring Eemnes vertelt ..'.
- Met de gemeente Eemnes was reeds in 2018 overleg gestart tot het op kosten van de gemeente plaatsen van 3 informatieborden langs de gemeentegrens Blaricum/Laren, nabij grenspalen, met informatie over (het ontstaan) van deze grens en de aanwezige grenspalen. In maart 2021 zijn 2 borden geplaatst en de daarvoor op 25 maart geplande officiële onthulling kon vanwege Corona niet doorgaan. Het 3^e bord langs de gracht ter hoogte van het Spookbos heeft de gemeente ondanks herhaald navragen ook in 2023 en aandringen nog niet geplaatst.
- De Rabobank clubactie, met voor de HKE wederom een mooi resultaat, leverde dit jaar een bedrag op van € 1.171,13 voor het digitaliseren en grotendeels openbaar maken van onze collecties.
- De vaste tentoonstelling in het Huis van Eemnes bestaat sedert medio 2021 uit een expositie met doeken over de Canon van Eemnes.
- Een belangrijk item voor onze Kring is het Beheer en ontsluiting van onze Collectie. Hierover zijn gesprekken geweest en nog steeds gaande met o.m. de stichting Landschap Erfgoed Utrecht en -op de achtergrond- de provincie Utrecht die hierin subsidieert.
- Overleg vindt zal plaatsvinden met de gemeente, dit vanwege de per 2024 in werking tredende Omgevingswet, over het (verplicht door de gemeente) vaststellen van een Omgevingsvisie. Hierin wordt eveneens het gemeentelijk erfgoed meegenomen.
- Dit jaar is op initiatief van Everard Bakker een werkgroep geformeerd en bijeen geweest, met o.a. deelnemers vanuit de HKE, het onderwijs en de VVME, welke tot doel heeft het plaatsen van een informatiebord nabij de plek achter het v.m. Vierkante Bosje waar in 1943 tijdens WO2 een Lancaster met bemanning in een weiland is neergekomen. De onthulling is gepland op 13 mei 2024. In verband hiermee zal ook tijdelijk een kleine expositie in de OHK worden gehouden.

Jaarverslagen werkgroepen

De samenstelling van Werkgroepen in de volgende paragrafen geeft de situatie eind 2023 weer.

Kwartaalblad

Verantwoordelijk voor de totstandkoming: Henk van Hees (redactie), Constant Tanghe (opmaak) en Ruud Ham (typografische vormgeving).

Het kwartaalblad kwam in jaargang 45 uit met vier nummers van resp. 64, 64, 64 en 64 pagina's (totaal 256; in 2022 eveneens: 256). De gehele editie is voor de derde keer in full colour en uitgevoerd door drukker Ditsdrukwerk Eemnes.

Onder meer de volgende inhoudelijke artikelen van verschillende auteurs zijn erin gepubliceerd: "Film boerierij Elders", Interviews met Willy Oosterbroek-Zoeten, Gea Freriks, Jan dan der Wardt, Jan de Bruijn, Henk van der Horst, "Bestuurders van Eemnes" (meerdere delen), "Dokter Smit en de pokkenprik", "Vrijwilligers in beeld", "de Eemnesser bodem geeft prijs", "Metselaars en timmerlieden", "Het gebied van de Hilt", "Uit de werkgroep foto's", In memoriam Bertie van Wijk-Blom en Gerard Wortel, "Verboden liefde van Aart Willems Kraan", "Bezoek van Amsterdamse koopman Isaac-Pool", expositie Grote Gezinnen, "Houtdruk van Eemnes-Binnen van Kees Koeman", "Meisjesvereniging Rhodé", "Beddenbank of 17e eeuwse tiengebodenbord uit Eemnes?", De plank met familiewapens uit de kerk Eemnes-Buiten".

Jaarverslag Werkgroep Bebouwingsgeschiedenis

Voorzitter: Jos Bakker. Bestuurlijk verantwoordelijk: Dick Scherpenzeel. Rom van der Schaaf (oud werkgroep lid) heeft nog twee artikelen geschreven "Het gebied van De Hilt, vroeger en straks" voor het kwartaalblad. De werkgroep is bezig geweest met een aantal bebouwingsonderwerpen die in Eemnes speelden (flex-woningen/woningen voor de Oekraïners aan de Barbeelstraat, plaatsing jonge asielzoekers in recreatiepark, plaatsing Jongeren Ontmoetingsplek, ontsluitingsweg Ocriet-wijk, bouw bij de voormalige Hilt,

project Beter Bereikbaar Eemnes, de snelle busverbinding, brug over de Vaart t.b.v. landbouwverkeer, bouw in de Zuidpolder, o.a. de Lindetuinen) en heeft dat verwerkt in de database.

Werkgroep Beeld en Geluid

Voorzitter (tevens bestuurlijk verantwoordelijk): Dick Scherpenzeel. Leden: Johan van Oostrum, Jaap Frantsen, Kor van Es. De werkgroep is nog steeds op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Over 2023 is er weinig te melden. In 2024 wordt er opnieuw gekeken naar de mogelijkheid van het digitaliseren van video's in het bezit van de vereniging, want ook CD/DVD's verouderen en slijten (sommige zijn zelfs niet meer leesbaar!). Tevens wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van het opnieuw, maar met een betere kwaliteit, digitaliseren van films in ons bezit. Daarmee zijn deze films op een betere manier te vertonen.

Werkgroep Bibliografie

Voorzitter: onofficieel treed Harry van der Voort als zodanig op; leden: Harry van der Voort en Marian Schipper. Bestuurlijk verantwoordelijk: Wiebe van IJken.

- Collectie Boeken:

In 2023 zijn 5 nieuwe boeken toegevoegd aan de bibliotheek.

De catalogus van de collectie Boeken is bijgewerkt tot en met deze nieuwe aanwinsten, komt in januari 2023 beschikbaar en wordt dan tevens op de website geplaatst.

- Collectie Tijdschriften:

De index op het Tijdschrift van HKE is bijgewerkt tot en met nr. 4 van 2023 en is op de website geplaatst. Aan de index op de tijdschriften, voornamelijk bestaand uit die van de ruilabonnements, is in de loop van 2023 verder gewerkt. Dit loopt achter onder meer door de achterstand met het beschrijven van de oudere nummers.

Het is de bedoeling dat deze index alleen intern gebruikt wordt in de Oudheidkamer, maar zal waarschijnlijk ook in 2024 nog niet beschikbaar komen.

- Verkoop boeken

Op Koningsdag 2023 heeft de HKE weer buiten op de Koningsdagmarkt gestaan voor de voormalige Garage Beuk. Ondanks de mooie plek viel de verkoop van oude boeken toch veel tegen. Wel werden er 4 a 5 nieuw leden gewonnen.

Alles bij elkaar genomen was het toch een goede keuze om weer op de Wakkerendijk te gaan staan.

In 2023 was er weer een boekenkraam (in de Oudheidkamer) op Open Monumentendag. Dit leeft nog niet onder de mensen, maar het is de bedoeling dit wel te blijven doen.

Johan van Oostrum, Jan Out, Bram Roodhart en Harry van der Voort bemensten de kraam.

Werkgroep Documentatie

Voorzitter (tevens bestuurlijk verantwoordelijk): Jan de Bruijn. Leden: Jaap Groeneveld, Piet Hilhorst (knipsels) en Marian Springer. De werkgroep is op ca. 35 dagdelen van 2 uur op woensdagochtenden bijeen gekomen, samen met die van Voorwerpen, resp. Foto's Algemeen. De hele index Documentatie is een grote doorzoekbare pdf-file, die zijn diensten bewijst. Met de werkgroep Genealogie, die zelf genealogische gegevens verzamelt en beheert, zijn verschillende delen uitgewisseld. Piet Hilhorst, die thuis werkt, heeft de knipsels over Eemnes in 2023 uit Laarder Courant De Bel en de Gooi- en Eemlander verwerkt.

Werkgroep Eemnesser Klokkenluiders Gilde

Luidmeester (en contact bestuur): Jaap Frantsen. 2^e Luidmeester: Cor Snel. Klokkenluiders: Piet Hilhorst, Peter van Hofslot, Liesbeth Lemckert, Theo Rozenberg, Bert Snel, Henk van Hees, Nico Seure, Gert van den Brink en Bram Roodhart. De klokken van het Dikke Torentje werden in het totaal 41 maal handmatig geluid waarvan 12 keer volgens het luidschemata. Die van de Nicolaaskerk werden 15 maal geluid waarvan 12 keer volgens luidschemata en 3 keer voor bijzondere gelegenheden zoals rouw- en trouwdiensten.

Werkgroep Foto's Algemeen

Voorzitter: Ruud Ham. Leden Betsy Seure (tevens bestuurlijk verantwoordelijk), Greet Schotsman, Toontje van 't Pad Bosch en Jaap Groeneveld (contact ICT). Gerrie Wiggerts heeft inmiddels bedankt. De werkgroep komt bijeen op woensdagochtenden, tegelijk met de werkgroep Documentatie en Voorwerpen. Ze richt zich vooral op evenementen, locaties en schoolfoto's. De bestaande verzameling foto's is sinds 2017 anders ingedeeld en, voor zover bekend, worden details beschreven: 'wat stelt het voor?, waar? en wanneer?, en wie staan er eventueel op?'

Werkgroep Genealogie

Voorzitter (tevens bestuurlijk verantwoordelijk): Henk van Hees. Leden: Cora Klaver-Jelles, Ria Stoutenburg-Vos (is voor de werkgroep alleen actief met het indexeren van geboortekaartjes en huwelijksaankondigingen), Michel Majoor, Harry van der Voort, Bertie van Wijk-Blom, Wiebe van IJken. Ondersteunende activiteiten voor de werkgroep zijn verricht door Gabriëlle Brenninkmeijer en Marion Riemens. Op 27 juni 2023 is Bertie van Wijk-Blom overleden, die vanaf de oprichting ruim 40 jaar lang actief lid is geweest van de Genealogische Werkgroep Eemnes.

De werkgroep ontvangt regelmatig genealogische vragen, zowel via e-mail, als bij bezoeken in de Oudheidkamer, die soms ook interessante gegevens opleveren.

Op de computer in de Oudheidkamer zijn nu alle digitale bestanden van de Werkgroep Genealogie opgeslagen volgens dezelfde opzet als de papieren collectie. In 2024 zal de Inventaris van de Collectie Genealogie hiermee aangevuld worden. Zodra dit gereed is, wordt de inventaris beschikbaar gesteld en ook op de website geplaatst.

Wiebe van IJken en Harry van der Voort hebben namens de Werkgroep Genealogie zitting genomen in de voorbereidingsgroep voor een nieuw collectiebeheersysteem dat het huidige systeem in de Oudheidkamer moet gaan vervangen. Wiebe van IJken behartigt de belangen m.b.t. het digitale deel en Harry van der Voort is de man voor het papieren deel van de Collectie Genealogie.

Als voorbereiding op het nieuwe systeem is in overleg met Jaap Groeneveld begonnen om een duidelijkere scheiding aan te brengen tussen de Collecties Documentatie en Genealogie.

De Werkgroep Genealogie heeft weer de nodige artikelen geleverd voor het kwartaalblad. Er werd in het eerste kwartaalblad van 2023 een start gemaakt met een nieuwe serie over de metselaars en timmerlieden in Eemnes door de loop der eeuwen. Daarnaast is de werkgroep verder gegaan met het inventariseren van de Eemnesser bestuurders; dit resulteerde in beschrijvingen in het kwartaalblad onder redactie van Harry van der Voort.

Werkgroep ICT

Voorzitter (tevens bestuurlijk verantwoordelijk): Dick Scherpenzeel (coördinatie). In 2023 zijn we verder gegaan met het kijken naar mogelijkheden voor het opzetten van een beeldbank en vervanging van onze huidige database door een systeem dat via het internet te gebruiken is. Er zijn een aantal offertes aangevraagd en er is subsidie aangevraagd. Daar naast is er een groep opgezet om de opzet van een nieuw systeem vorm te geven (leden: Jaap Groeneveld, Wiebe van IJken, Ruud Ham, Harry van der Voort). Er is misschien een mogelijkheid om dat gezamenlijk te doen met andere partijen in de provincie Utrecht, maar een definitieve beslissing daarop komt hopelijk begin 2024.

Werkgroep Interviews

Voorzitter (tevens bestuurlijk verantwoordelijk): Henk van Hees. Leden: Gerard Beentjes, Gerard Bisschop, Marian Boersen-Rigter, Ruud Ham, Bert Snel en Peter Springer. De werkgroep heeft in 2023 vier grote interviews en drie vrijwilligersinterviews verzorgd voor het kwartaalblad. Eén van de grote interviews was verzorgd door Marga Hilhorst-Loerakker. Zij is geen lid van de Interviewgroep maar heeft dit interview afgenomen en uitgewerkt in het kader van de expositie "Grote gezinnen in Eemnes".

Werkgroep Streekdracht

Voorzitter Marga Hilhorst (tevens bestuurlijk verantwoordelijk), Jos Eggenkamp en Livia van Eijle. Nog steeds wordt aanvulling met geïnteresseerde leden nagestreefd maar lijkt niet haalbaar. Wellicht is het een idee hiervoor één persoon (bij voorkeur uit het bestuur) verantwoordelijk te maken? Eind 2017 zijn besluiten genomen voor verbetering van de conservering van kleding. Echter, om reden van tijd en ruimtegebrek is de afgelopen periode helaas slechts een gedeelte uitgevoerd.

Jos Eggenkamp en Marga Hilhorst zijn samen naar het atelier Dracht van Jankees Goud geweest. Het was een heel interessant bezoek, waar Jankees aan de hand van verschillende kappen, jakken enz. liet zien wat een rijk verleden Nederland heeft op het gebied van klederdrachten.

Op verzoek heeft hij daarover op onze herfstavond op 9 november een lezing gehouden. De mensen die deze avond bezocht hebben waren zeer enthousiast.

Werkgroep Tentoonstellingen

Voorzitter: Dick Scherpenzeel en vanaf midden 2023 Gerard van den Hoven. Bestuurlijk verantwoordelijke Dick Scherpenzeel (voorlopig), met (tijdelijk) hulp van op afroep beschikbare vrijwilligers. Dick Scherpenzeel en Marga Hilhorst hebben een tentoonstelling opgezet over Grote gezinnen in Eemnes

die in mei werd geopend. In het kader daarvan heeft Marga ook twee artikelen geschreven op basis van interviews over de families Snel en Van der Wardt. Gerard van den Hoven is ondertussen druk bezig met de voorbereidingen voor de tentoonstelling over de Almekinders die tweede kwartaal 2024 van start gaat.

Werkgroep Voorwerpen

Voorzitter: Jaap Groeneveld. Leden: Bram Roodhart (tevens bestuurlijk verantwoordelijk). Bram heeft vanwege werkzaamheden in 2023 niet deelgenomen aan de activiteiten van de werkgroep. Uitbreiding is wel gewenst! Er is ca. 35 dagdelen van 2 uur gewerkt aan de registratie van schenkingen en voorwerpen. Jaap Groeneveld heeft nieuwe schenkingen, c.q. voorwerpen verwerkt en is doorgegaan met aanvullen van ontbrekende foto's. De activiteiten staan ook in de teken van de aanschaf van een nieuwe database.

Werkgroep Website en Nieuwe Media

Webmaster Ruud Ham. Leden: Marga Hilhorst (tevens bestuurlijk verantwoordelijk), Jan Out, Herman Zoetman (alleen opzet Nieuwe Media). De website is in 2016 geheel vernieuwd en wordt regelmatig geactualiseerd. De HKE kan gevolgd worden op Facebook en Twitter. Het ten volle benutten van de nieuwe media blijft een punt van aandacht.

In 2023 hebben we circa 36.000 bezoekers gehad die gemiddeld circa vier pagina's hebben bekeken. Deze aantallen zijn iets hoger dan het jaar daarvoor (was 30.000). Daarbij moet wel worden aangetekend dat er soms onverklaarbare pieken zijn in het aantal bezoekers, wat meestal ongewenst verkeer betekent. Deze pieken tellen mee voor het totaal aantal bezoekers, wat een enigszins vertekend beeld oplevert.

In 2021 zijn de alle ooit (tot 2019) verschenen kwartaalbladen als pdf op de website geplaatst. In 2023 is de jaargang van 2020 toegevoegd.

Een idee is een groepje dat zich actief bezig gaat houden met het aandragen van nieuwtjes en het voeren van een agenda voor de website, evenals het sturen van kopij naar de Rotonde, Facebook en het maken van een Nieuwsbrief. Deze laatste zou twee of drie keer per jaar moeten verschijnen. Het mooiste zou zijn als drie personen, waarvan één uit het bestuur, zich hiermee zouden bezighouden.

Overige activiteiten

Na jaren met beperkingen vanwege Corona was 2024 net als het jaar ervoor weer een redelijk normaal jaar. Genoemd kunnen worden:

Vlaggenactie:

In vervolg op 2021 en 2022 zijn er dit jaar toch weer 34 grote vlaggen verkocht. Daarnaast zijn er van het kleinere formaat vlaggen (10x20cm groot), waarvan er in 2021 248, in 2022 10, in 2023 7 verkocht.

Verkoop Namenboek van Eemnes

Van dit in 2021 in eigen beheer uitgegeven boek zijn dat jaar in totaal 365 ex. verkocht, waarvan 50 aan de gemeente. In 2022 waren dat er 44. In 2023 hebben in totaal 9 exemplaren verkocht. We hebben nog ca. 190 boeken op voorraad.

Tenslotte

Zonder leden, vrijwilligers, vrienden en sponsors kan de HKE niet bestaan. Het bestuur dankt allen voor hun enthousiasme, bijdragen en inzet. We hopen dat 2024 weer een actief jaar gaat worden en we opnieuw een beroep hen kunnen doen!

*Aldus vastgesteld tijdens de Algemene ledenvergadering
van de Historische Kring Eemnes d.d. 15 april 2024*

Jan de Bruijn

Marga Hilhorst

(secretaris)

(voorzitter)